

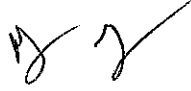

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข MINISTRY OF PUBLIC HEALTH สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE	คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง งานยาเสพติด	กลุ่มงานที่ถือครองเอกสาร กลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ สุขภาพจิต และยาเสพติด รหัส SOP-011-01-01 แผ่นที่ ๑/๑๐ ฉบับที่ ๑ แก้ไขครั้งที่ ๐ วันที่อนุมัติ ๑๘ ก.ย. ๒๕๖๖

ผู้จัดทำ (นางสุรรัตน์ ตุลยวนิชย์) นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ 1A / กันยายน / ๒๕๖๖	ผู้ตรวจสอบ (นางสุรรัตน์ ตุลยวนิชย์) หัวหน้ากลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อฯ. 1A / กันยายน / ๒๕๖๖
ผู้อนุมัติ ว่าที่ร้อยตรี (ตนัย พิทักษ์อรณพ) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี 1๘ / กันยายน / ๒๕๖๖	

ประวัติการแก้ไข

วันที่บังคับใช้	แก้ไขครั้งที่	เนื้อหาที่แก้ไข

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี UBOLRAHATH PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE	คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง งานยาเสพติด	กลุ่มงานที่ถือครองเอกสาร กลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ สุขภาพจิต และยาเสพติด รหัส SOP-011-01-01 แผ่นที่ ๒/๑๐ ฉบับที่ ๑ แก้ไขครั้งที่ ๐ วันที่อนุมัติ ๑ ๘ ก.ย. ๒๕๖๖

๑. วัตถุประสงค์ (Objective)

- ๑.๑ พัฒนาระบบการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติด
- ๑.๒ พัฒนาระบบการติดตามดูแลผู้ผ่านการบำบัดรักษา
- ๑.๓ สร้างเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในการชักจูงผู้เสพยาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติด เข้าสู่การบำบัดรักษาระบบสมัครใจ
- ๑.๔ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการรายงาน

๒. ขอบเขต (Scope)

ขั้นตอนการปฏิบัติงานฉบับนี้ ครอบคลุมถึงกระบวนการกำหนดแผนการปฏิบัติงาน การเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนินงาน การดำเนินงาน และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาผู้ติดยาเสพติดของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี โรงพยาบาลทุกแห่งที่เป็นสถานบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ทั้ง ๘ แห่ง รวมทั้งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพทั้งในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการประสานงานกับภาคีเครือข่ายในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

โดยเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านความมั่นคง ปัญหาด้านยาเสพติดลดลงอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อให้สังคมปลอดภัยจากปัญหายาเสพติด กระทรวงสาธารณสุขบทบาทในการขับเคลื่อนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดในระบบสมัครใจบำบัดและติดตามดูแลอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย ๑ ปี มุ่งเน้นการบูรณาการการดำเนินงานทุกภาคส่วน ตั้งแต่การค้นหา คัดกรอง บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพสุขภาพผู้ติดยาเสพติด เพื่อการคืนคนดีสู่สังคม ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดฉบับใหม่

คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ได้ประกาศคำสั่ง ๒ ฉบับ ดังนี้

๑. คำสั่งคณะกรรมการบำบัด รักษา ฟื้นฟู ติดตามผู้ติดยาเสพติด ที่ ๒ /๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕ โดยปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ลงนามในคำสั่ง เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการคัดกรอง บำบัดรักษา ฟื้นฟูสมรรถภาพและฟื้นฟูสภาพทางสังคมระดับจังหวัด ติดตามผู้ติดยาเสพติด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการ และนายแพทย์เชี่ยวชาญด้านเวชกรรมป้องกัน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเป็นคณะกรรมการเลขานุการ ตัวแทนศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดจังหวัดเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๒. คำสั่งคณะกรรมการมาตรฐาน จัดตั้งและควบคุมคุณภาพ มาตรฐาน ศูนย์คัดกรอง สถานพยาบาลยาเสพติด สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดและศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ที่ ๓ /๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๕ ลงนามโดยอธิบดีกรมการแพทย์ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดตั้งสถานพยาบาลยาเสพติด สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด รับรองคุณภาพการดำเนินงานศูนย์คัดกรองและศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม โดยรองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการ และหัวหน้ากลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ สุขภาพจิตและยาเสพติด เป็นคณะกรรมการเลขานุการ หัวหน้ากลุ่มงานความมั่นคงจังหวัด เป็นคณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กระทรวงสาธารณสุข MINISTRY OF PUBLIC HEALTH สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์ UTRATHANI PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE	คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง งานยาเสพติด	กลุ่มงานที่ถือครองเอกสาร กลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ สุขภาพจิต และยาเสพติด รหัส SOP-011-01-01 แผ่นที่ ๓/๑๐ ฉบับที่ ๑ แก้ไขครั้งที่ ๐ วันที่อนุมัติ ๑๘ ก.ย. ๒๕๖๖

๓. การดำเนินงาน ดังนี้

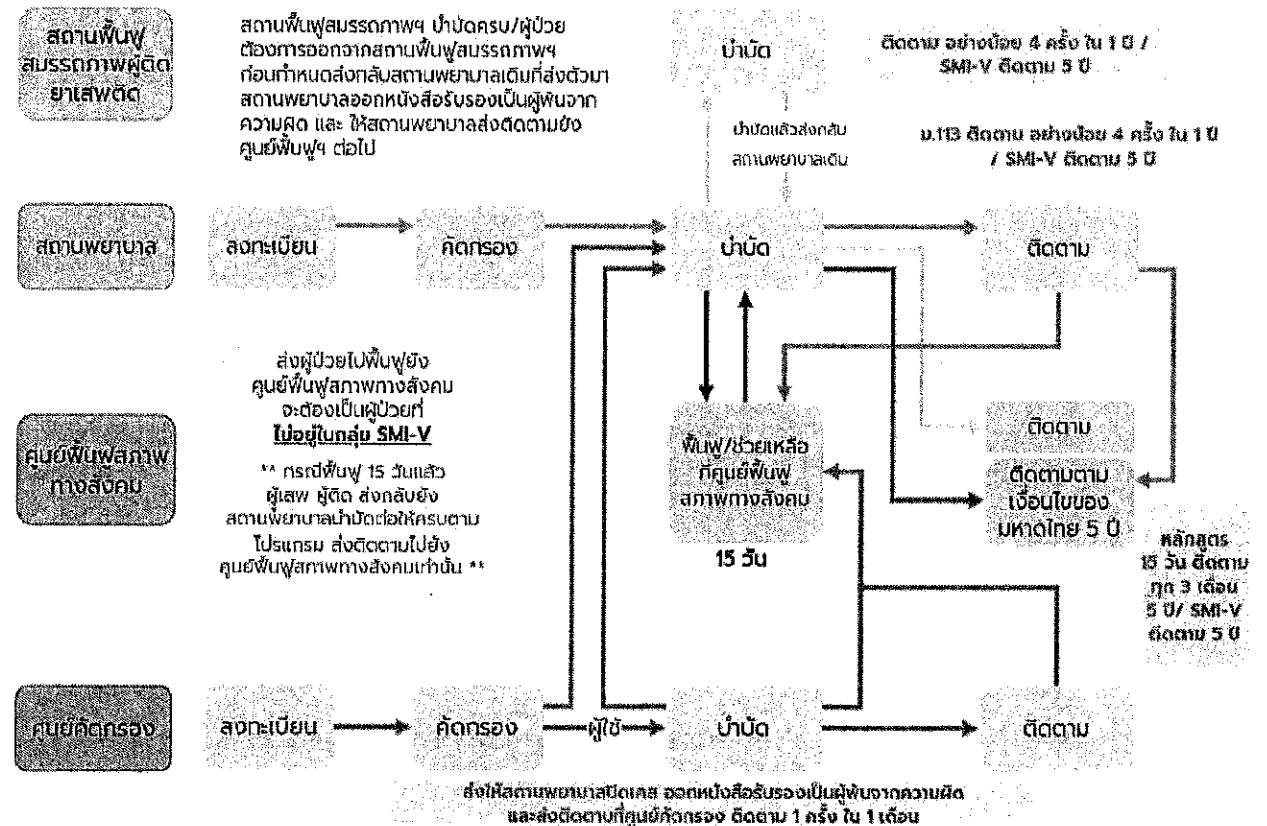
๓.๑ ด้านระบบบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดและการติดตามดูแล

๓.๑.๑ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ชั้นทะเบียนศูนย์คัดกรอง

๓.๑.๒ โรงพยาบาลทุกแห่งชั้นทะเบียนสถานพยาบาลยาเสพติด และให้บริการบำบัดรักษา

และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

ผังการดำเนินงานบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด (Flowchart)

เมื่อนำผังการดำเนินงานข้างต้น จำแนกกระบวนการ ตามลำดับของการดำเนินงาน จำแนกได้เป็น กระบวนการต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ดังนี้

ต้นน้ำ ดำเนินการคัดกรองโดยศูนย์คัดกรอง เพื่อจำแนกประเภทผู้ป่วย เพื่อส่งต่อเข้ารับการรักษา

กลางน้ำ ดำเนินการฟื้นฟูสภาพทางสังคมให้กลุ่มเป้าหมายด้วยกิจกรรมตามหลักสูตรที่กำหนดไว้

ปลายน้ำ ติดตาม ดูแล และช่วยเหลือโดยชุดปฏิบัติการประจำตำบล (ปชต.) เพื่อส่งคืนกลุ่มเป้าหมายกลับสู่ชุมชนโดยทีมงานในชุมชน ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ ตามเป้าหมายคืนคนดีสู่สังคม รายละเอียดดังแผนภาพด้านล่าง

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์ UTRATHANI PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE	คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง งานยาเสพติด	กลุ่มงานที่ถือครองเอกสาร กลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ สุขภาพจิต และยาเสพติด รหัส SOP-011-01-01 แผ่นที่ ๔/๑๐ ฉบับที่ ๑ แก้ไขครั้งที่ ๐ วันที่อนุมัติ ๑๘ ก.ย. ๒๕๖๖

๑.ต้นน้ำ : การคัดกรอง

ต้นน้ำ : การคัดกรอง

การคัดกรองโดย เพื่อจำแนกประเภทของผู้ป่วยยาเสพติด และการส่งต่อเข้ารับการรักษา

ผู้ใช้ (เสียงต่ำ) ผู้เสพ (เสียงกลาง) ผู้ติด (เสียงสูง)

สมัครใจ

ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมจังหวัด สถานพยาบาลยาเสพติด

สำนักงานนายการก่องสารรักษาดินแดน กรมการปกครอง

๒.กลางน้ำ : การฟื้นฟูสภาพทางสังคม

กลางน้ำ : การฟื้นฟูสภาพทางสังคม

หลักสูตร 15 วัน

- กิจกรรมการเลี้ยงป่าเหย้าในสังคม
- กิจกรรมกิจกรรมการปลูกฝัง
- กิจกรรมฝึกอาชีพ/ชีวิตทางาน
- กิจกรรมจิตอาสา
- กิจกรรมชมเชิงศิลป/สวนป่า
- กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- การเข้าร่วมชมรม/ชมรมในชุมชน
- กิจกรรมครอบครัว

วันที่	หัวข้อ	วิทยากร	สถานที่	หมายเหตุ
วันที่ 1	การทบทวนความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	...	...	...
วันที่ 2	การทบทวนความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	...	...	...
วันที่ 3	การทบทวนความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	...	...	...
วันที่ 4	การทบทวนความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	...	...	...
วันที่ 5	การทบทวนความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	...	...	...
วันที่ 6	การทบทวนความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	...	...	...
วันที่ 7	การทบทวนความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	...	...	...
วันที่ 8	การทบทวนความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	...	...	...
วันที่ 9	การทบทวนความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	...	...	...
วันที่ 10	การทบทวนความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	...	...	...
วันที่ 11	การทบทวนความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	...	...	...
วันที่ 12	การทบทวนความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	...	...	...
วันที่ 13	การทบทวนความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	...	...	...
วันที่ 14	การทบทวนความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	...	...	...
วันที่ 15	การทบทวนความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	...	...	...

สำนักงานนายการก่องสารรักษาดินแดน กรมการปกครอง

๒.ปลายน้ำ : การติดตาม ดูแล และช่วยเหลือ

ปลายน้ำ : การติดตาม ดูแล และช่วยเหลือ

ชุดปฏิบัติการประจำตำบล (ขปต.)

ราชการ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน จนท.สอ.อส. องค์การการกุศล

ติดตาม/เยี่ยมบ้าน/ให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ ทุก 3 เดือน ระยะเวลา 5 ปี

ให้ความช่วยเหลือ/สนับสนุนด้านอาชีพ/การทำงาน การศึกษาที่อยู่อาศัยชั่วคราว ฯลฯ

การดูแลผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษาต่อเนื่องในสถานพยาบาลยาเสพติด

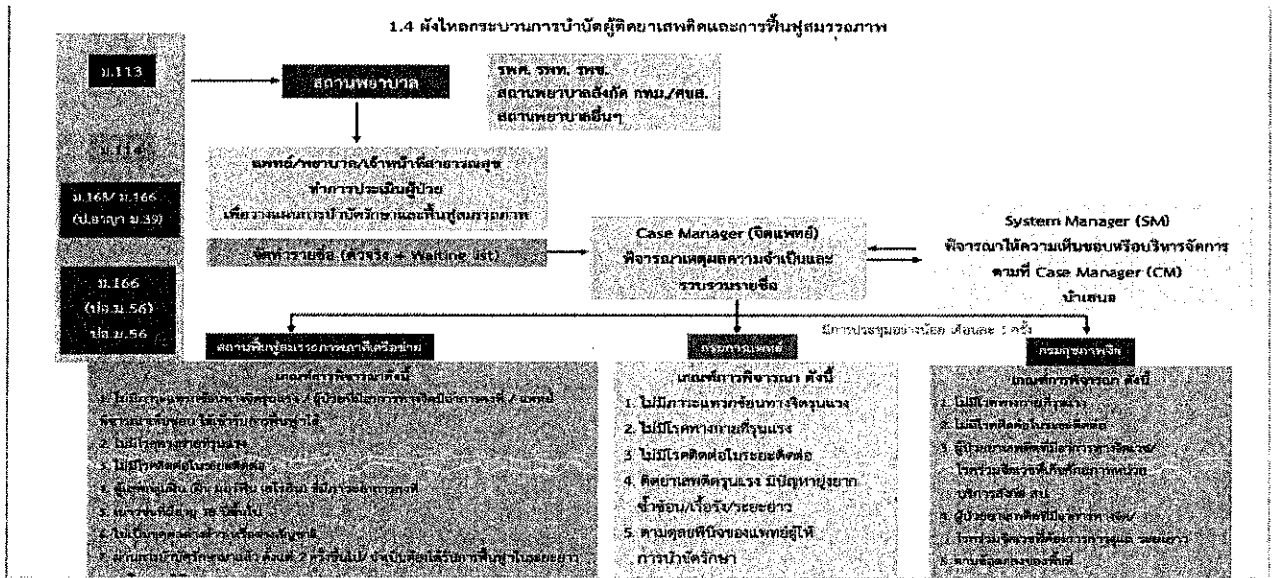
เพื่อให้บุคคลดังกล่าว สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ โดยไม่กลับมามีกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอีก

Drug Treatment NETWORK

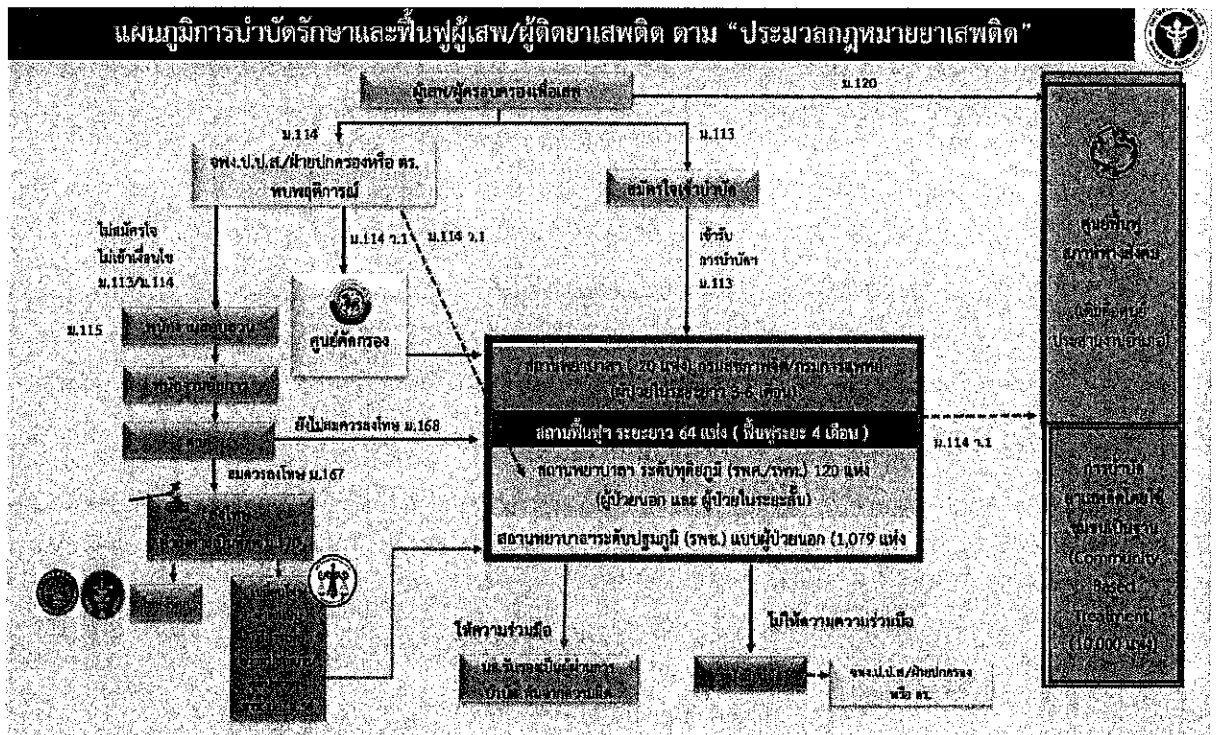
ระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ

กรมสาธารณสุข MINISTRY OF PUBLIC HEALTH สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี UNTHAIHAT PROVINCE PUBLIC HEALTH OFFICE	คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง งานยาเสพติด	กลุ่มงานที่ถือครองเอกสาร กลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ สุขภาพจิต และยาเสพติด รหัส SOP-011-01-01 แผ่นที่ ๕/๑๐ ฉบับที่ ๑ แก้ไขครั้งที่ ๐ วันที่อนุมัติ ๑๘ ก.ย. ๒๕๖๖

ผังการไหลกระบวนการบำบัดผู้ติดยาเสพติดและการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Flowchart)

แผนภูมิการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติด ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด

กระทรวงสาธารณสุข MINISTRY OF PUBLIC HEALTH สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี UPH-THA4 PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE	คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง งานยาเสพติด	กลุ่มงานที่ถือครองเอกสาร กลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ สุขภาพจิต และยาเสพติด รหัส SOP-011-01-01 แผ่นที่ ๖/๑๐ ฉบับที่ ๑ แก้ไขครั้งที่ ๐ วันที่อนุมัติ ๑ ๘ ก.ย. ๒๕๖๖

๓. คำศัพท์และนิยาม

การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด หมายถึง การดำเนินงานเพื่อแก้ไขสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ติดยาเสพติด ให้เลิกจากการเสพ และสามารถกลับไปดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดมีกระบวนการบำบัดอยู่ ๓ ระบบคือ

ระบบสมัครใจ คือ การเปิดโอกาสให้ผู้ติดยาเสพติดที่ต้องการเลิกสามารถเข้ารับการบำบัดในสถานพยาบาล ต่างๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน

ระบบต้องโทษ คือ การที่ผู้ติดยาเสพติดกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดและถูกคุมขัง ซึ่งจะต้องรับ การบำบัด ในสถานพยาบาล ภายใต้ขอบเขต เช่น กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติและสถานพินิจและคุ้มครอง เด็กและเยาวชน เป็นต้น

ระบบบังคับ คือ การใช้กฎหมายบังคับตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ โดย ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด เป็นผู้บำบัดรักษา

การบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด โดยใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลาง หมายถึงรูปแบบการบำบัดในเชิงบูรณาการ โดยเฉพาะต่อผู้ใช้และผู้เสพยาเสพติดในชุมชน เพื่อให้เกิดการบำบัดฟื้นฟูอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การรักษา ระยะ เริ่มต้น ถึงการรักษาถอนพิษยาและสร้างความเสถียรภาพ จนถึงการติดตามผลการรักษาและการ คืบคลานผู้ช่วย สู่สังคม รวมถึงการบำบัดอย่างต่อเนื่อง โดยเกี่ยวข้องถึงความร่วมมือกับหลายหน่วยงานที่ให้บริการ ด้านสุขภาพ สังคม และบริการอื่นๆ เพื่อให้เข้าใจถึงความต้องการของผู้ป่วย ตลอดจนสนับสนุนครอบครัว และ ชุมชนของผู้ป่วยอย่างเข้มแข็งในการแก้ไขปัญหาเสพติด เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในระยะยาว

ศูนย์เพื่อการคัดกรอง หมายถึง สถานที่ทำการจำแนก คัดกรองผู้เสพยาเสพติด หรือศูนย์ เพื่อการ คัดกรองผู้เข้ารับการบำบัด ฟื้นฟูในระดับอำเภอ/เขต ทำหน้าที่ประเมินคัดกรองสภาพการเสพติด และประเมิน ความรุนแรงของสภาพการติดยาเสพติด ตามแบบคัดกรองที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

สถานบำบัดฟื้นฟู หมายถึง สถานที่ให้การบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติด และ ได้รับการอนุญาตจัดตั้ง สถานพยาบาล ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษพ.ศ. ๒๕๒๒

ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม หมายถึงศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูระดับจังหวัด/อำเภอ/ เทศบาลเมือง/เทศบาล นครทำหน้าที่จัดระบบการติดตามดูแล ช่วยเหลือ และสนับสนุนช่วยเหลือ ผู้ผ่านการ บำบัดฟื้นฟู

สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หมายถึง ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในสังกัด กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ทั้งยังหมายความรวมถึงสถานที่ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ ด้วย

การบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดโดยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Treatment : CBTx) หมายถึง รูปแบบการรักษาในเชิงบูรณาการโดยเฉพาะต่อผู้ใช้ยาเสพติดและติดยาในชุมชนเพื่อให้เกิดการรักษาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ การรักษาในระยะเริ่มต้น ถึงการรักษาแบบการถอนพิษยาและสร้างความเสถียรภาพ จนถึงการติดตาม ผลการรักษาและการคืบคลานผู้ช่วยสู่สังคม รวมถึงการบำบัดด้วยยาอย่าง ต่อเนื่อง โดยเกี่ยวข้องถึงการประสานงานร่วมกับ หลายหน่วยงานที่ให้บริการทางด้านสุขภาพ สังคมและการบริการอื่นๆ จากบุคคลที่ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เข้าใจถึง ความต้องการของผู้ป่วย ตลอดจนสนับสนุนครอบครัวและชุมชนของผู้ป่วยอย่างเข้มแข็งในการแก้ปัญหาเสพติด และเครื่องตีแมลกอฮอลล์ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในระยะยาว การบำบัดรักษาโดยมีส่วนร่วมของชุมชน

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ SAMUTRAKRAK PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE	คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง งานยาเสพติด	กลุ่มงานที่ถือครองเอกสาร กลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ สุขภาพจิต และยาเสพติด รหัส SOP-011-01-01 แผ่นที่ ๗/๑๐ ฉบับที่ ๑ แก้ไขครั้งที่ ๐ วันที่อนุมัติ ๑ ๘ ก.ย. ๒๕๖๖

ระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) หมายถึง ระบบบริหารจัดการข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของประเทศ ได้ถูกพัฒนาขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยกระทรวงสาธารณสุข ใช้ทดแทนระบบรายงานการคัดกรอง รายงานการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด รายงานการติดตามดูแลรักษาต่อเนื่อง และการรายงานการให้ความช่วยเหลือผู้ผ่าน การบำบัดฟื้นฟู เพื่อบูรณาการข้อมูลผู้เข้ารับการบำบัดรักษาเพื่อไม่ให้ข้อมูลมีความซ้ำซ้อนและเป็นปัจจุบัน โดยผู้ใช้ระบบมาจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งกระทรวงสาธารณสุข กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติ กระทรวงมหาดไทย และมีการกำหนดสิทธิ์การใช้งานและการเข้าถึง

การบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพการรูปแบบการให้คำแนะนำแบบสั้น (Brief Advice; BA) และ การบำบัดแบบสั้น (Brief Intervention; BI) หมายถึง การบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ ตามประเภทการคัดกรอง โดยใช้แบบคัดกรอง (V๒) ดังนี้

- กลุ่มใช้เป็นครั้งคราว (Users) ๒ - ๓ คะแนน ให้การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพโดยใช้เครื่องมือการให้คำแนะนำแบบสั้น (Brief Advice; BA) แก่กลุ่มเป้าหมายโดยใช้หลัก BA ๕ step ร่วมกับกิจกรรม ๑. สร้างสัมพันธภาพและคัดกรอง V๒ ๒. การแจ้งผลการคัดกรองให้ผู้ป่วยรับทราบ ๓. ให้คำแนะนำวิธีปฏิบัติตัวในการหยุดใช้ยาเสพติด ๔. ให้เอกสาร/แผ่นพับ ๕. นัดติดตามหลังจำหน่าย ใน ๖ เดือน และติดตามการบำบัดรักษา ๔ ครั้ง (๒ สัปดาห์, ๑ เดือน, ๓ เดือน และ ๖ เดือนหลังการบำบัดครบ)

- การบำบัดแบบสั้น (Brief Intervention; BI) ใช้กับกลุ่มเสพ (Abuse) ๔ - ๒๖ คะแนน ให้การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยใช้เครื่องมือการบำบัดแบบสั้น (Brief Intervention; BI) ใช้เวลาในการบำบัดประมาณ ๕-๑๐ นาที จำนวน ๔ ครั้ง โดยใช้หลัก BA ๑๐ step และติดตามการบำบัดรักษา ๗ ครั้ง (๒ สัปดาห์, ๑ เดือน, ๒ เดือน, ๓ เดือน, ๖ เดือน ๙ เดือน และ ๑ ปีหลังการบำบัดครบ)

๔. เอกสารแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

- ๔.๑ แบบคัดกรองผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดเพื่อจำแนกประเภทผู้ป่วย
- ๔.๒ แบบประเมินคัดกรองสภาพการเสพติด และประเมินความรุนแรงของสภาพการติดยาเสพติด
- ๔.๓ แบบฟอร์มแผนงาน/โครงการ
- ๔.๔ แบบฟอร์มการส่งต่อผู้ป่วยยาเสพติด

๕. เอกสารอ้างอิง

- ๕.๑ ข้อมูลจากเว็บไซต์ antidrugnew.moph.go.th สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงสาธารณสุข
- ๕.๒ แนวทางการดำเนินงาน กสธ./ศอ.ปส.จ.อน.
- ๕.๓ หนังสือจัดสรรเป้าหมาย/งบประมาณ
- ๕.๔ คู่มือการดำเนินงานบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด: กรมการแพทย์ กสธ.
- ๕.๕ คู่มือการใช้งานระบบ บสต.(สลบ.กสธ.) สำหรับบุคลากร
- ๕.๖ แนวทางการคัดกรอง บำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติด (แนวทางการกรมการแพทย์)
- ๕.๗ แนวทาง CBTx

สำนักงานกลางของศูนย์วิจัยโรคเอดส์
UNIVERSITY NATIONAL PUBLIC HEALTH OFFICE

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน
เรื่อง งานยาเสพติด

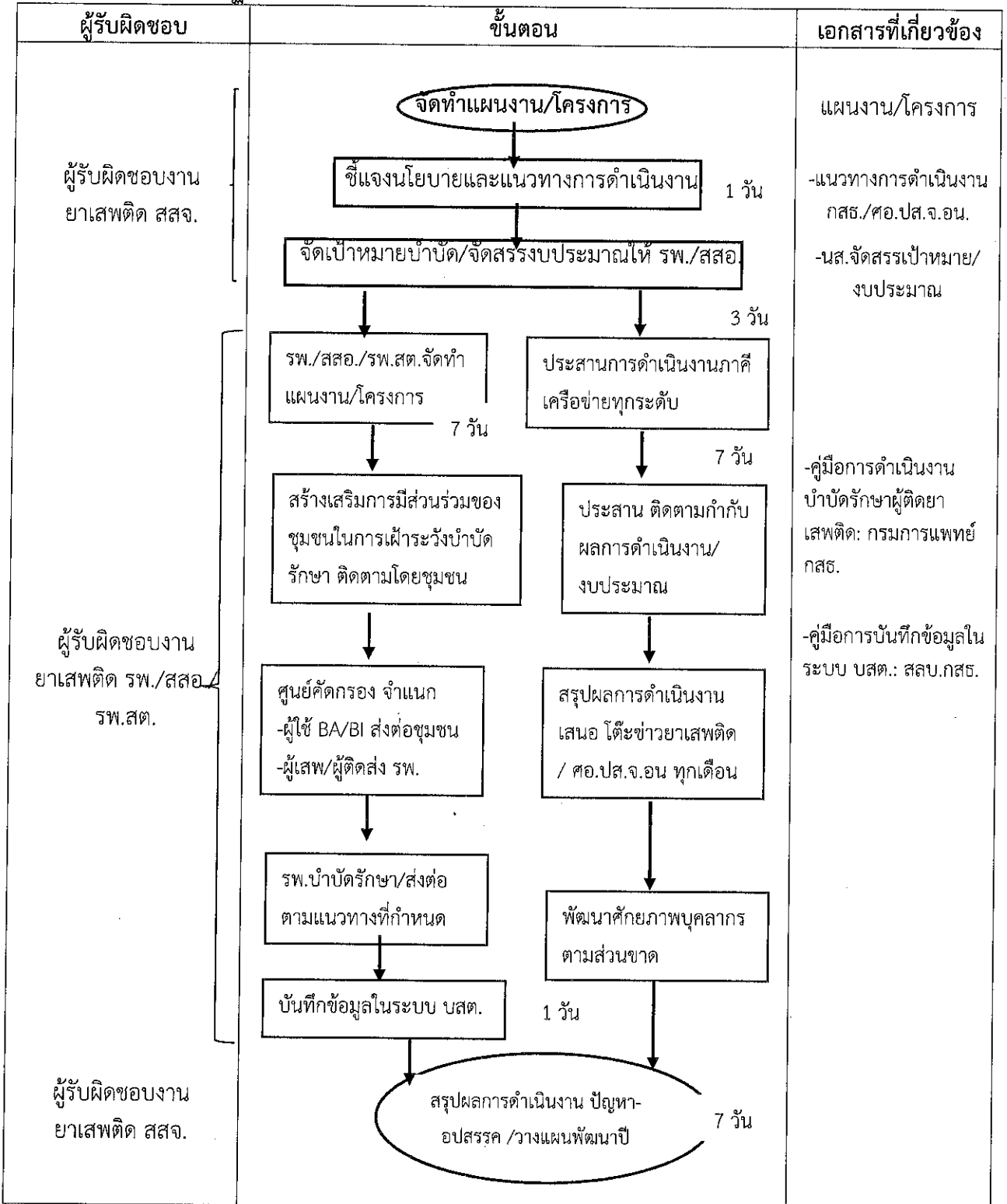
กลุ่มงานที่ถือครองเอกสาร
กลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ สุขภาพจิต
และยาเสพติด

รหัส SOP-011-01-01 แผ่นที่ ๘/๑๐

ฉบับที่ ๑ แก้ไขครั้งที่ ๐

วันที่อนุมัติ ๑๘ ก.ย. ๒๕๖๖

๖. แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี U-TAI THANI PROVINCIAL PUBLIC HEALTH OFFICE	คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง งานยาเสพติด	กลุ่มงานที่ถือครองเอกสาร กลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ สุขภาพจิต และยาเสพติด รหัส SOP-011-01-01 แผ่นที่ ๙/๑๐ ฉบับที่ ๑ แก้ไขครั้งที่ ๐ วันที่อนุมัติ ๑๘ ก.ย. ๒๕๖๖

๗. รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๗.๑ ผู้รับผิดชอบงานงานยาเสพติด ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี เข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบนโยบายและแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจากสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการบำบัดรักษาและฟื้นฟูยาเสพติด สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

๗.๒ ทบทวนและแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานพัฒนาระบบบริการสาขาสุขภาพจิตและยาเสพติด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี

๗.๓ ผู้รับผิดชอบงานยาเสพติด ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี จัดประชุมคณะทำงานพัฒนาระบบบริการสาขาสุขภาพจิตและยาเสพติด เพื่อสรุปผลการดำเนินงานปีที่ผ่านมา วิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ชี้แจงนโยบายการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดอุทัยธานี

๗.๔ ผู้รับผิดชอบงานยาเสพติด ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี จัดทำแผนปฏิบัติการและโครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัด รวมทั้งจัดทำแผนการพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการด้านยาเสพติด ทั้งระดับจังหวัด โรงพยาบาล สาธารณสุขอำเภอและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เพื่อรองรับการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่

๗.๕ จัดสรรเป้าหมายการบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติดในระบบสมัครใจให้กับโรงพยาบาลทุกแห่งตามแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

๗.๖ จัดสรรงบประมาณบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติดให้กับโรงพยาบาล และสาธารณสุขอำเภอตามแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดและปัญหาของพื้นที่

๗.๗ ประสานงานกับหน่วยบริการทุกระดับ เพื่อให้การขับเคลื่อนและบูรณาการการดำเนินงานตามนโยบายกระทรวงสาธารณสุขและนโยบายของจังหวัดอุทัยธานี ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๗.๗.๑ กระทรวงสาธารณสุขเป้าหมายขยายบริการ โดยให้จัดตั้งศูนย์คัดกรองทุก รพ.สต. พัฒนาสถานพยาบาลยาเสพติดให้ผ่านเกณฑ์คุณภาพ HA ให้จัดตั้งกลุ่มงานจิตเวชและยาเสพติดในโรงพยาบาลทุกระดับ โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไปจัดตั้งหอผู้ป่วยจิตเวชและยาเสพติด

๗.๗.๒ กระทรวงมหาดไทย จัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมระดับจังหวัด และระดับอำเภอ รวมถึงตำบลที่มีความพร้อม เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดตามเป้าหมายคืนคนดีสู่สังคม

๗.๘ พัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด โดยจัดอบรมแนวทางการคัดกรอง บำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดตามแนวทางการกรมการแพทย์

๗.๙ พัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ใช้งานระบบ บสต.(สลบ.กสธ.) ให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา)

กรมสาธารณสุข MINISTRY OF PUBLIC HEALTH สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์ URUTITTHI PROVINCE PUBLIC HEALTH OFFICE	คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง งานยาเสพติด	กลุ่มงานที่ถือครองเอกสาร กลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ สุขภาพจิต และยาเสพติด รหัส SOP-011-01-01 แผ่นที่ ๑๐/๑๐ ฉบับที่ ๑ แก้ไขครั้งที่ ๐ วันที่อนุมัติ ๑ ๘ ก.ย. ๒๕๖๖

๗. รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน (ต่อ)

๗.๑๐ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานในระบบข้อมูล บสต. และติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๗.๑๑ เข้าร่วมประชุม นำเสนอผลการบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติดในระบบสมัครใจบำบัด ปัญหาอุปสรรค การดำเนินงาน ในการประชุม โต๊ะข่าวยาเสพติด และเข้าร่วมประชุมความมั่นคง (ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด) โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานการประชุม ทุกเดือน เพื่อให้เกิดการบูรณาการ การดำเนินงานระหว่างหน่วยงานระดับจังหวัด

๗.๑๒ ผู้รับผิดชอบงานยาเสพติดของโรงพยาบาล/สาธารณสุขอำเภอทุกแห่ง จัดทำแผนงานโครงการและ ขับเคลื่อนการดำเนินงานบำบัดรักษาและติดตาม แก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่

๗.๑๓ ผู้รับผิดชอบงานยาเสพติดของโรงพยาบาล/สาธารณสุขอำเภอทุกแห่ง /รพ.สต. ประสาน สร้างความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการเฝ้าระวัง บำบัดรักษา และติดตาม โดยชุมชนเอง

๗.๑๔ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพจัดตั้งศูนย์คัดกรอง ดำเนินการจำแนก คัดกรองผู้เสพยาเสพติด หรือ เพื่อการคัดกรองผู้เข้ารับการบำบัด พื้นฟูในระดับอำเภอ/เขต ทำหน้าที่ประเมินคัดกรองสภาพการเสพยาเสพติด และประเมินความรุนแรงของสภาพการติดยาเสพติด ตามแบบคัดกรอง ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

๗.๑๓.๑ หากเป็นกลุ่มผู้ใช้ รพ.สต.บำบัดโดย BAV BI และส่งต่อให้ชุมชนดำเนินการตามแนวทาง CBTx รพ.สต.ติดตาม ๑ ครั้ง ใน ๓๐ วัน หลังจากผ่านการบำบัด พื้นฟู

๗.๑๓.๒ หากเป็นกลุ่มผู้เสพยาเสพติด ให้ส่งต่อตามแบบฟอร์มการส่งต่อผู้ป่วยยาเสพติด เข้าบำบัดรักษา ที่โรงพยาบาล

๗.๑๕ โรงพยาบาลดำเนินการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ตามแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุข กำหนด โดยติดตามอย่างน้อย ๔-๗ ครั้ง เป็นเวลา ๑ ปี (๓๖๕ วัน) และสุ่มตรวจปัสสาวะ อย่างน้อย ๔ ครั้ง หลังผ่านการบำบัดฟื้นฟู

๗.๑๖ สรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไข เพื่อวางแผนการดำเนินงานปีต่อไป

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อฯ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี โทร. ๐ ๕๖๕๑ ๑๕๖๕ ต่อ ๓๐๒

ที่ ๐๐๓๓.๐๑๑/๕๘๖๖ วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operation Procedure : SOP) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี

๑. ต้นเรื่อง

ตามที่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี ได้กำหนดกิจกรรมการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operation Procedure: SOP) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี ทั้งกระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุน ให้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อพัฒนาหมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ ในมิติกระบวนการ จากระดับ A (Approach) ไปสู่ระดับ D (Deployment) ภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ และผลักดันให้เป็นหมวดที่มีการดำเนินงานโดดเด่น ภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ เพื่อขับเคลื่อนให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี มุ่งเป็นองค์กรสมรรถนะสูงตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) นั้น

๒. ข้อเท็จจริง

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี ขับเคลื่อนกิจกรรมการจัดทำ SOP สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี ผ่านกลไกหลักคือ คณะทำงานพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์กร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี หมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบการปฏิบัติการ โดยจัดประชุม ๒ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖ และครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๖ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติให้ทุกกลุ่มงานจัดทำ SOP ทุกงาน โดยใช้รูปแบบ SOP ตามมติที่ประชุม กำหนดให้ส่งเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ ภายในสิ้นเดือนมิถุนายน ๒๕๖๖ ระยะที่ ๒ ภายในสิ้นเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๖ ให้ผู้รับผิดชอบกลุ่มงานพัฒนาคุณภาพและรูปแบบบริการ ตรวจสอบความถูกต้อง และส่งกลับให้แต่ละกลุ่มงาน เสนอผู้บริหารเพื่อขออนุมัติใช้ภายในสิ้นเดือนสิงหาคม ๒๕๖๖ (เอกสารหมายเลข ๒)

๓. ข้อพิจารณา

กลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ สุขภาพจิตและยาเสพติด ได้จัดทำ SOP ระยะที่ ๑ จำนวน ๒ เรื่อง และได้จัดส่งให้ผู้รับผิดชอบกลุ่มงานพัฒนาคุณภาพฯ ตรวจสอบความถูกต้องแล้ว เห็นควรอนุมัติมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operation Procedure: SOP) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี ตามเอกสารที่เสนอมาพร้อมนี้

๔. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

อนุมัติ

ว่าที่ร้อยตรี

(ดนัย พิทักษ์อรณพ)

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี

"ชื่อสัตย์ สามัคคี มีมนุษยสัมพันธ์ ริเริ่มสร้างสรรค์ ควบคู่สามัญ" **น.กวีเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ**

(นางสุรรัตน์ ตุลยวงษ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

(นางสุรวิษ แสงแก้ว)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ